

Ikt. sz.: MGB-41/16-2/2018/KE.

KE-2/2019. sz. ülés
(KE-3/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Mezőgazdasági bizottsága**
Kertészeti albizottságának
2019. június 26-án, szerdán 10 óra 00 perckor
a Képviselői Irodaház V. emelet 528. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Zöldterület-zöldfelület területrendezés és településtervezés</i>	5
<i>Kolossa József előadása</i>	5
<i>Zöldgazdász fordulat, a díszkertész-ágazat átalakulása és társadalmi szerepvállalása</i>	9
<i>Dr. Orlóci László előadása</i>	9
<i>Hozzászólások</i>	16
<i>Elnöki összefoglaló</i>	21
<i>Az ülés berekesztése</i>	22

Napirendi javaslat

1. Zöldterület-zöldfelület területrendezés és településtervezés
Előadó:
Kolossa József főosztályvezető, a Miniszterelnökség Településtervezési és Területrendezési Főosztálya

2. Zöldgazdász fordulat, a díszkertész-ágazat átalakulása és társadalmi szerepvállalása
Előadó:
Dr. Orlóci László elnök, Magyar Díszkertészek Szövetsége

3. Egyebek

Az ülés résztvevői

Az albizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Fazekas Sándor** (Fidesz), az albizottság tagja

Helyettesítési megbízást adott

Pócs János (Fidesz) dr. Fazekas Sándornak (Fidesz)

A Mezőgazdasági bizottság titkársága részéről

Horváth Zoltánné bizottsági főmunkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Kolossa József a Miniszterelnökség Településtervezési és Területrendezési Főosztályának vezetője

Hegedűs Gábor, a Magyar Díszkertészek Szövetségének ügyvezetője

Lukács Zoltán, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Díszkertész Alosztályának elnöke

Dr. Mártonffy Béla, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Országos Kertészeti Osztályának elnöke

Dr. Orlóci László, a Magyar Díszkertészek Szövetségének elnöke

Megjelentek:

Dr. Agócs Ilona (Alapvető Jogok Biztosának Hivatala)

Barabits Elemér (Alsótekeresi Faiskola)

Csikor Julianna (Magyar Díszkertészek Szövetsége)

Gaál Győző (Magyar Díszkertészek Szövetsége)

Dr. Gyollainé Merényi Alexandra szakújságíró (Kertészet és Szőlészet Szerkesztőség)

Kővári András (Magyar Díszkertészek Szövetsége)

Laczkó Mária igazgató (Hévíz Város Önkormányzat Gazdasági Műszaki Ellátó Szervezete)

Sótonyi András vezető tanácsos (Agrárminisztérium Termelői és Szakmaközi Szervezetek Osztálya Piacszervezési Főosztály)

Szabó Réka (Alföldi Faiskolák Egyesülete)

Dr. Szamek Gabriella (Alapvető Jogok Biztosának Hivatala)

Vass Bálint, a Jobbik szakértője

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 00 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

DR. FAZEKAS SÁNDOR (Fidesz), az albizottság tagja, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Szeretettel köszöntök mindenkit az Országgyűlés Mezőgazdasági bizottsága Kertészeti albizottságának mai ülésén! Megállapítom a határozatképeséget. Csárdi Antal képviselő úr nincsen jelen? *(Horváth Zoltánné jelzésére:)* Nincsen jelen Csárdi Antal. Én helyettesítem Pócs János képviselő urat, aki halaszthatatlan közfeladatai miatt nem vehet részt a mai ülésen, tehát helyettesítéssel két fővel az albizottság határozatképes, így az albizottság a munkáját meg tudja kezdeni. Még egyszer köszöntök mindenkit, az albizottság jelen lévő meghívottait, a munkánkat segítő tisztviselőket, minden kedves vendégünket!

A napirendtervezetet az albizottság tagjai részére megküldtem. Van-e valakinek a napirenddel kapcsolatban javaslata, észrevétele? *(Senki nem jelentkezik.)* Nem látok jelzést. Szavazásra teszem fel a kérdést. *(Szavazás.)* A napirendet ezúton elfogadom.

A kiküldött napirend szerint fogunk tehát haladni.

Zöldterület-zöldfelület területrendezés és településtervezés

Az első a zöldterület-zöldfelület területrendezés és településtervezés címmel megtartandó napirendi pont, Kolossa József főosztályvezető úrnak a tájékoztatója. Szeretném akkor felkérni a tájékoztató megtartására. Tessék!

Kolossa József előadása

KOLOSSA JÓZSEF főosztályvezető (Miniszterelnökség): Tisztelt Albizottság! Miniszter Úr! Köszönöm a lehetőséget, hogy ezt a témát bemutathatom. A Miniszterelnökségen belül is az építészeti és építésügyi helyettes államtitkárságról jövök, az én főosztályomhoz tartoznak a területi tervezési és településtervezési kérdések, és amikor zöldterületről és zöldfelületről beszélünk, akkor leszámítva a mezőgazdasági esetet, ami kifejezetten nagy szelet, illetve az erdészeti esetet, a településen belüli zöldfelületek és azoknak a szabályozása, azoknak a kérdései hozzánk tartoznak statútum rendelet szerint. Amivel készültem, az egy kicsit a múltnak és a jelennek a bemutatása, illetve a jövőnek a felvillantása, hogy milyen irányban haladunk ebben a kérdésben, és ezen belül is két fontos témakör van, amikor erről, a zöldügyekről beszélünk a kis szakmai műhelyeinkben: az egyik a szabályozás és a bürokráciacsökkentési kérdések, a másik pedig a szemléletformálás és a társadalmi szerepvállalás, felelősségvállalás. Ez, ez a két gondolatkör határozza meg a munkánkat.

Rögtön rá is térek kvázi a tényekre vagy a tájékoztatónak az érdemi részére. 2015-re nyúlik vissza az ezen a szakterületen való munkálkodásunk, mert 2015-ben az 1567/2015-ös kormányhatározattal fogadtattuk el a kormánnyal azt az intézkedési tervet, amely az építésügy átalakítását célozta meg, és már akkor látható volt, hogy az építésügyi kérdések, a környezetalakítási kérdések olyasmi szinonimák, mint egy pókháló, hogy ha az egyik szálát rezgetem, akkor az egész mozog, tehát minden mindennel összefügg, és ilyesformán ez a kormányhatározat, a feladatszabó kormányhatározat is egy összetett, 56 menüpontból álló kormányhatározat

volt az oktatástól egészen az országos területi szabályozási kérdésekig, közte az építésügy minden szeletére vonatkozó feladatszabással. Ezen a programon haladunk tulajdonképpen mind a mai napig több eredménnyel.

A témába, a mostani témánkba vágó legfontosabb eredményeket, úgy gondolom, érdemes ismertetni. 2017-ben sikerült azt elérni, hogy a települési önkormányzatok és a területrendezés számára az összes földhivatali adatszolgáltatás ingyenes legyen. Ez nagyon-nagyon fontos, mert Magyarországon a 3165 település között jellemzően, túlnyomó számban kistelepülések vannak, és egy kistelepülésnek az éves büdzséjét sok esetben messze meghaladta az a településiterv-készítési feladat, amit viszont az építési törvény rájuk szabott. Ennek megfelelően 2015-ben a települések több mint 70 – közelebb a 80-hoz – százaléka olyan tervekkel rendelkezett, amelyek már akár a felettes jogszabályoknak sem feltétlenül feleltek meg, tehát mindenképpen beavatkozásra volt szükség.

Azért a települési szint számunkra az egyik fókuszálendő szint, mert bármilyen építési vagy környezetalakítási tevékenységet végzünk, az valamely településen zajlik. Viccesen azt szoktuk mondani magunk között, hogy a magyar települések közigazgatási határai egészen hézagmentesen lefedik Magyarországot, tehát nincs olyan része az országnak, amely ne valamely településhez tartozna közigazgatásilag, és ez azt jelenti, hogy ami a településeken zajlik, az zajlik tulajdonképpen összességében, summában az országban, és a települési szabályozások, a települési tervek mondják meg az egyes magán- és konkrét projektberuházók számára, hogy mi az, amit szabad, és mi az, amit nem szabad, és amikor valamit szabad, akkor azt hogyan szabad. Ez nagyon fontos dolog, amikor a zöldügyekről beszélünk. Miért?

Hagyományosan a településnek a szabályozása olyan, hogy a településre a magyar jogrend mind a mai napig építésügyi típusú területként tekint, nem véletlen, hogy a települési szabályozásnak a kérdésköre az Étv.-ben szerepel, holott érdekes tény, hogy mondjuk az 1930-as években külön településtörvénye volt Magyarországnak. De a mostani jogrend kvázi sok téglára gondol, amikor a városról beszélünk, és a zöldvontakozásban ennek az összes hátrányát, azt hiszem, minden jelenlévő oda-vissza el tudja mondani, hogy a fejlesztési beruházásoknak hány százaléka jut forrásoldalon mondjuk ugyanannak a beruházásnak a zöldfelületei kialakítására vagy annak a minőségi kialakítására – nagyon alacsony –, illetve hogy például akár a képzésben milyen fajsúllyal jelenik meg mondjuk egy építészeti képzéssel szemben mondjuk egy tájépítészeti vagy akár egy városépítészeti képzés. Én magam építész vagyok, szóval nyugodtan mondhatok ilyeneket. Úgyhogy itt mindenképpen szemléletváltásra van szükség. Ezért azt gondoltuk, hogy a települési terveknek a könnyítése az elsődleges, ezért 2017-ben ingyenes alaptérképet sikerült az Országgyűléssel jóváhagyatni kormány-előterjesztésben. Ezzel párhuzamosan szintén 2017-ben kidolgoztuk a zöldinfrastruktúra-hálózatok felmérésének, kidolgozásának a módszertanát, amit szintén hozzá tudtunk kötni az európai uniós TOP-os forrásoknak, a zöldváros típusú fejlesztéseknek a készítéséhez, igaz, nem kötelező erővel, hanem csak opcionálisan, de mint előnyt jelentő bírálati szempont került bele.

Azért, hogy a digitális alaptérképre tudjunk dolgozni, meg kellett újítani az országnak a terveit. Az országos területrendezésről szóló törvény, amely három törvény helyett egy törvény – itt a bürokráciacsökkentés egy fontos mozzanat – idén március 15-ével lépett hatályba, és szintén idén, 2019. év végéig, legkésőbb 2020. I. negyedévében várható, hogy a megyék is

elkészítik a saját területrendezési terveiket. Itt az összes adatszolgáltatás ingyenes lesz a települések számára, a háttérintézményünk, a Lechner Tudásközpont fejlesztésében létrejött, KÖFOP-fejlesztésből létrejött háttérfelületen, digitális felületen ingyenesen, egy gomb megnyomásával letöltheti az összes település 2020 januárjától a rá vonatkozó országos követelményeket, szabályozási elemeket, és innentől kezdve kvázi már csak a saját, a település számára fontos kiegészítő részleteket kell felvezetni. Ez nagyban egyszerűsít, nagyban gyorsít, ami egyébként most nem ennek az albizottságnak a dolga talán, de fejlesztési szempontokat mindenképpen segít, ezt fontosnak tartottuk.

A szigorú szabályozási követelmények megfogalmazása mellett, azon kívül, amit a területrendezés ad minden egyes település és projekt számára, szemléletformálásra is szükség van. 2016-ban az Országgyűlés elfogadta a településkép védelméről szóló törvényt, amelynek végrehajtása a 2017. és a 2018. évben a mai napra már 90-90 százalékot meghaladó készenlétben minden magyar településen végrehajtásra került. Ez egy olyan típusú jogszabály, amilyen a magyar településtervezésben még sosem volt, nevesint hogy nincsen olyan államigazgatási szerv, amely vétót mondhatna ebben a tervtípusban a település számára, magyarán azt, hogy milyen legyen a településnek az arculata, hogy milyen legyen a településnek a környezete, azt csak és kizárólag a település közösségére, az állampolgárokra bízva a jogszabály. A Magyar Építész Kamara és a nemzetipark-igazgatóságok, az örökségvédelmi szervek, az NMHH és az állami főépítész véleményt mond és javaslatot tesz, de a nap végén a testület döntési köre 100 százalékos. Azt gondoljuk, hogy ez nagyon fontos, hiszen azt, hogy milyen környezetben szeretnének a magyar állampolgárok élni, azt főszabály szerint nekik maguknak kell önkéntes jogkövetéssel megvalósítani, és nincs is jobb egy olyan szabálynál, mint amit saját maguk tesznek a saját maguk nyakába. Úgyhogy mi azt gondoljuk, hogy ez egy szemléletformáló, fontos dolog.

Ráadásul a szabályozó elemek között minden településnek létre kellett hoznia egy úgynevezett arculati kézikönyvet, amely arculati kézikönyv fejezeteiben megjelennek a zöldkérdések is. Országos tapasztalat, hogy ebben a vonatkozásban ezek elég harmatosak, nyugodtan mondhatom tehát, hogy van hova fejlődni, hiszen a közgondolkodásban is főleg az épített típusú elemek a dominánsak, és a jelen állás szerint az arculati kézikönyvekben is főleg az épületek foglalnak első helyen szerepet és teret ezekben a szabályozási elemekben. De örömmel jelenthetem az albizottság számára, hogy az idei év elejére, a tavalyi év végére elkészült a Tokaj világörökségi területnek a kifejezetten zöldarculati kézikönyve, ez egy úttörő típusú szemléletformáló kiadvány, amely kifejezetten a zöld szempontjából közelíti meg mind a 27 települést, amelyet érint. Illetve azt is örömmel mondhatom, hogy a Tájépítész Szövetséget sikerült megbízunk egy olyan tanulmánykötet elkészítésével, amelyet várhatólag most szeptemberben fejeznek be, amely kiegészítésként, segédletként működhet a települések számára, amikor az éves rendes arculatikézikönyv-felülvizsgálatukat megteszik.

Külön fejezet a zöldszabályozásban egy fontos dolog, az, hogy március 1-jétől a Miniszterelnökség a saját működési szabályzatának az átszervezésével a világörökség kérdése is hozzánk került, az én főosztályomhoz, és a világörökségi szabályozást is teljes mértékben megújítjuk, nagy hangsúllyal a zöldszabályozási kérdésekre, főleg azokon a területeken, ahol a kiemelkedő

egyetemes érték kifejezetten természeti kategória, mint például Aggtelek, mint például a Fertő, mint például ezeknek a szimbiózisa, például Tokaj maga.

A helyettes államtitkárság viszi a zászlót személyi szinten is a „Virágos Magyarországért” mozgalomban, ahol például pont a héten van bírálati elnökségi ülés.

A nemzetközi együttműködéseinkben a zöldkérdések elég hangsúlyosak. Egyrészt 2017-re datálódik az európai Urban Agenda és az egyetlen UNESCO Urban Agenda, a kvázi települési menetrend, amelyben a zöldfelületeknek és a klímaváltozásnak a kérdése kiemelkedő fontossággal bír. Magyarország úgy döntött, hogy kifejezetten a digitalizálás típusú munkacsoportokban és kifejezetten a klímaváltozással foglalkozó munkacsoportokban veszünk aktívan részt. Ezekben most már több mint másfél éve zajló aktív tapasztalatcsere és megalapozó tanulmányok kidolgozása zajlik, és hamarosan elő tudunk ugrani egy javaslattal a kormány számára.

A mi oldalunkon, a mi szakterületünkön igazából nem a most a sajtóban is jól olvasható, a klímaváltozást megakadályozó szén-dioxid-kibocsátó ipari energiahatékonysági típusú kérdések a mi fókuszterületünk a szakterület okán, hanem elsősorban az élhető városi környezet kialakítására vonatkozó kezelése ezeknek a hatásoknak, nevesint a villámárvizek kezelése szabályozási elemekkel, kötelező vízelvezetési kérdésekkel, illetve maga a zöldfelületek gazdagítása, a hőszigetek felszámolása, illetőleg innovatív zöldmegoldásoknak az építésügybe való bevezetése.

Nem akarom hosszúra nyújtani a beszámolót, úgyhogy még a jövőről mondanék két fontos mozzanatot. Egyrészt az európai uniós források tervezésében a '21-27-es időszakra vonatkozó előkészítés folyamán hangsúlyosan jelezzük, és intézkedésekben, illetve beavatkozásokban – ugye, ez a módszertana most a tervezésnek, a beavatkozások és a hozzá kapcsolódó intézkedések – számos zöldfelületekkel kapcsolatos lehívhatóforrás-tervezést jelöltünk meg mint elsődleges és másodlagos prioritásokat. Ilyenek, ezek között vannak például a településklíma-javítás, a barnamezős területek kérdéskörének a rendezése, az építésügyi zöldmegoldások bevezetése és kifejezetten a városi zöldfelületek hálózatosítása és innovatív fejlesztése. Ezek a forrásoldali kezdeményezéseink.

Ami pedig a szabályozási részt illeti, ott az őszi ülészsakra igyekszünk a kormány számára felterjeszteni tudni egy nagyon fontos új elemet, nevesint amelynek a munkacíme jelen pillanatban az „Egy település egy terv”, ez munkacímű anyagunk, ahol is ahogy a területrendezésnek az országos és a megyei szintjét sikerült egyszerűsíteni, digitalizálni, szeretnénk a települési terveket is drasztikusan egyszerűsíteni és kifejezetten digitalizálni, ugyanis nem tudom, az albizottság számára mennyire ismert, de mérettől függetlenül, fejlődési pályától függetlenül jelen pillanatban minden magyar településnek el kell készítenie egy településfejlesztési koncepciót, egy településfejlesztési stratégiát, egy szerkezeti tervet, egy helyi építési szabályzatot szabályozásitervlap-mellékletekkel, egy arculati kézikönyvet, egy településképi rendeletet, és akkor ez az alapsomag, és ezeknek mind megalapozó munkarészei vannak, mindegyikhez szakértők hada van hozzárendelve, és ennek az egész átfutási ideje és költsége gigantikus, asztronomikus, így fogalmazhatnánk, egy olyan településen pláne, ahol alkalmasint az utóbbi hat évben mondjuk nem történt építés. Ennek megfelelően azt gondoljuk, hogy ebből a sok dologból egy skálázott megoldást szeretnénk, hogy azok a

települések, ahol van konkrét nagyon komoly fejlődési ív vagy terv, ott természetesen lehessen egy bővített verziót csinálni, kelljen, hogyha környezeti hatása van annak a fejlesztésnek, de főszabály szerint az alapsomag a kistelepülések számára az egy településnek egy terve legyen egy olyan tartalommal, ahol – és itt kapcsolódik a bizottság munkájához ez a kérdéskör – igazából kifejezetten nagy hangsúlyt szeretnénk és fogunk javasolni a zöldinfrastruktúra-elemeknek, a zöldkérdéseknek, és szeretnénk kicsit változtatni azon a szemléleten, hogy a település tulajdonképpen sok ház összessége, szerintünk ennél sokkal többről van szó.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. (*Taps.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen a főosztályvezető úr tájékoztatóját.

Én arra gondoltam, hogy hallgassuk meg a másik előadást is, és akkor utána kerüljön sor egy eszmecserére, hogyha ezt megfelelőnek tartjuk. Részletes a tájékoztató, mind a jogi háttérrel, mind az elképzeléseket tartalmazza. És akkor jöjjön a következő előadás, Orlóci professzor úré, elnök úré a szó, tessék! Nyugodtan lehet ülve is maradni.

Zöldgazdász fordulat, a díszkertész-ágazat átalakulása és társadalmi szerepvállalása

Dr. Orlóci László előadása

DR. ORLÓCI LÁSZLÓ elnök (Magyar Díszkertészek Szövetsége): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Albizottság! Én hátramennék (*Megtörténik.*), mert vetítünk, és akkor, ha lehetne, én onnan mondanám.

ELNÖK: Jó, rendben. Az elnök úr a Magyar Díszkertészek Szövetségét képviseli.

DR. ORLÓCI LÁSZLÓ elnök (Magyar Díszkertészek Szövetsége): (*Többszöri próbálkozásra jelenik meg a vetítés anyaga. – Közbeszólások.*) Igen, hogy másutt is olvassák ezt az előadást, az nagyszerű. (*Az előadást vetítés kíséri.*) Köszönöm szépen.

A mai előadásnak, illetve ennek a tájékoztatónak ezt a címet adtam – és máris rátérnék a következő diára –, és először is a díszkertészeti ágazat helyzetét szeretném bemutatni egy rövid táblázat keretében. A számok elég kicsik, és nehezen követhetők ilyen módon, viszont a nagy egységeket narancssárgás-barnás színű kiemeléssel tettük meg, valamint felhívom a figyelmüket a dísznövények, illetve a dísznövényágazat alsó sorban látható ágazati termesztési, tehát a termelési volumenére, ami azért a mezőgazdaságon belül is egy szép szám, egy szép kerek szám, és majd azért lesz érdekes ezeknek a számoknak az aránya, mert jól fogja jellemezni azt a témát, amelyről ma szeretnénk beszélni, a zöldfelület-gazdálkodást.

Az ágazatunkról annyit szeretnék mondani egy pár mondatban, hogy három nagy egysége, három nagy feladata van: az egyik maga a termelés, ami alapvetően mezőgazdasági termelés, termesztés, a dísznövények termesztése; a második egysége ezeknek a növényeknek, illetve más, nem itthon termelt növényeknek a kereskedelme, kis- és nagykereskedelme; valamint az ágazat harmadik lába a szolgáltatási lába, ami azért izgalmas, mert ez az, amiről ma beszélünk, jelentősen szakmailag a szolgáltatási lábáról szeretnék beszélni, de a szolgáltatási lába egyébként az előző kettő nélkül nem tud megállni. Illetve

egyetlenegy gondolat, amelyet gondolatébresztőnek is javaslok, hogy ha a magyar zöldfelület-gazdálkodásban a felhasznált növényanyag döntően nem magyar származású, annak a következményeit a napjainkban éljük, ennek pedig nagyon-nagyon sokrétű következménye van, de az egyik legfontosabb következménye napjainkban, hogy könnyen előállhat egy olyan szituáció, amikor a zöldfelület-gazdálkodásban használt, felhasznált növényanyag valami okból, elsősorban növénykórtani, növényvédelmi okból megsemmisül vagy sérül, ezért ennek a nagy értékű biológiai potenciállal rendelkező növényanyagnak származása sem mindegy, hogy az honnan történik, és végképp nem mindegy, hogy hol termelődik meg, milyen genetikai alapokra támaszkodik.

Sajnos nem volt időm arra, hogy lefordítsam, és nem is nagyon látszik, csak elmondanám, és csak bizonyító értékű ez a dia, hogy az AIPH, a nemzetközi kertészeti szervezet kimutatása, minden évben történő statisztikai kimutatása alapján jól nyomon követhető az Európai Unióban, illetve az Európán kívüli országokban a kertészeti termékek terén történő változás, és ennek a változásnak a kapcsán a zöldre hívnám fel a figyelmüket, a zöld csíkok számunkra a jók, mert azok azt jelzik, hogy potenciálisan növekvő vagy nagyon növekvő területről van szó, és nagyon jól látható Magyarország esetében, hogy a piaci dolgokban, a piaci termékek vagy a piaci forgalmazás esetén a vágott virágoknál, de ami minket jobban érdekel, a cserepes növények, a pot plants – az alsó sarokban található, nem tudom, hogy itt egy ilyen..., mindjárt megnézem, de nem látok itt olyan prezentet, akkor kimegyek, és mutatom (*A vetítővászonhoz megy, és mutatja.*) –, tehát a cserepes dísznövények, illetve az edényes növények tekintetében Magyarország minden szempontból fejlődőképesnek van megítélve, a piaci forgalmazás tekintetében pedig kiemelten növekszik a forgalmazási tendencia. Illetve fönt látható, hogy az ágyásnövényeknél vagy az ágyásban használatos növények tekintetében is folyamatosan növekvőnek tekinthető a termelés, és ez azért érdekes... Illetve itt a faiskolai termékek, a fás szárú növények esetében is egy folyamatosan növekvő tendenciáról lehet beszélni. Ez azért érdekes, mert ez jól jelzi azt a tendenciát, ami alapján a megtermelt növényi anyagok tekintetében is jó alapja lehet a zöldfelület-gazdálkodásnak a hazai termelésben és a hazai kereskedelemben, nem is beszélve magáról a szolgáltatási részről.

Néhány megállapítás Magyarországról, és ami itt a számunkra leginkább érdekes lehet, az a green area investments, aztán nagyon érdekes lehet, hogy a legutolsó mondat, amit az első mondataim között említettem, a veszélyek. A veszély egyrészt az, amiről beszéltünk, tehát hogy a hazai terméknek mindenképpen előnye kell hogy legyen, de egy másik nagy veszély, és erről a mai előadásban nem szeretnék beszélni külön, de ez napjainkban egyébként egy sarkalatos kérdés, az utánpótlás kérdése, tehát a generációváltásnak a problémája, ez az ágazatunkban is megfigyelhető, és jelentős akadálya lehet egyébként az előző dián bemutatott javuló tendenciáknak, azaz hogy nem lesz, aki megtermelje, és nem lesz, aki megcsinálja ezeket a feladatokat, akik létrehozzák majd a szolgáltatási részt.

A zöldgazdász fordulat. A „zöldgazdász” szó némi magyarázatot igényel. A köznyelvben ezt a nevet még nem vezettük be, illetve nem lett bevezetve, ez egy teljesen új kifejezés, és most itt a bizottság előtt szeretnék egy gondolatot megosztani önökkel, ez pedig a következőről szól: a „dísznövény” szónak a jelentése. A „dísznövény” szónak a jelentésével minden magyarul beszélő

ember tisztában van, de a „dísznövény” szónak a jelentése mögötti tartalom eléggé terhes számunkra sok esetben, nem nekünk, mert mi ezzel foglalkozunk, tudjuk, hogy miről beszélünk, hanem a köztudatban, a köznyelvben, nem is beszélve arról, hogy a politikai köztudatban egy érdekes szó ez a „dísznövény”.

Nemrég beszélgettem egy barátunkkal, aki Franciaországban diplomataként dolgozik, és említettem neki, hogy nálunk ez a „dísznövény” szó valamiért – tudjuk, hogy miért, de ez a valamiért most egy ilyen provokatív kérdésfelvetés, valamiért – pejoratív fogalom. Tudjuk, hogy miért. A szocializmus évei alatt a „dísznövény” szó együtt hangzott, és mindig együtt említett volt a „luxustermék” kifejezéssel. Ez egy nagyon rossz ómen számunkra. A mai napig nyomon követhető ez minden szinten, akár a közemberek beszédében és gondolkodásában, akár pedig tisztviselők szájából is, olyanokéból, akik nem igazán ismerik ennek a mélységét. Ez nem egy kritika akar lenni, ez csak egy ténymegállapítás. Tehát a „dísznövény” szó nálunk nem azonos mondjuk a Franciaországban használt „dísznövény” szóval, Franciaországban a „dísznövény” szó az ő elmondása alapján, a barátunk elmondása alapján a francia kultúra része. Magyarországon a dísznövény, a magyar dísznövény jelen pillanatban a közbeszédben – és ezt nevezzük bármilyen szinten közbeszédnek! –, nem a magyar kultúra része, ezt tudomásul kell vennünk; hogy az lehessen, azért mindent megtesz az ágazatunk, de ez egy hosszú folyamat lesz, ez egy tudatváltási folyamat kell hogy legyen.

Ennyi bevezető után csak azt szeretném mondani, hogy a „zöldgazdász” kifejezés viszont sokkal pontosabban tükrözi azt a tevékenységet, amelyről most ezen a bizottsági, albizottsági ülésen szó van.

A zöldgazdászok azok a zöldszakmákkal foglalkozó szakemberek, akik megtermelik, akik kereskednek vele, és leginkább azok, akik meg majd felhasználják, beépítik a zöldfelületeinkbe azokat a növényeket, és megfelelő szakértelemmel használják, ápolják, gondozzák, megtervezik, fenntartják azokat, amire szükség van, mert nem egy kis dologról beszélünk, egy jelentős politikai kérdéstről beszélünk. Jelen pillanatban, most és a jövőben Európában is, de a világ minden sarkában a zöld fogalom és a zöld – a jó értelmében, és nem az elcsépelet értelmében – a túlélésünk esélye a Földön. Az előző előadásban elhangzott, hogy mennyire komolyan kell ezt venni a települések tervezése és a településgazdálkodás esetében. Ezt mi is meg tudjuk erősíteni, hogy enélkül a településeink lakhatatlanná fognak válni, ez pedig igencsak politikai kérdés manapság. Ezért azt javaslom mindenkinek, azt ajánlom mindenkinek barátilag, hogy a „zöldgazdászok” kifejezést és szakmai elnevezést használjuk, mert nem fűződik hozzá semmilyen pejoratív gondolat, ráadásul szerintem jól jellemzi azt, amivel most foglalkozunk.

A díszkertészeti ágazat alakulása és társadalmi szerepvállalása ennek megfelelően változóban van. Mint mezőgazdasági termelést folytató, az Agrárminisztériumhoz tartozó ágazat a zöldgazdálkodás, a zöldfelületgazdálkodás meg mint a településekkel foglalkozó téma a Belügyminisztériumhoz tartozik, illetve a Miniszterelnökség hatáskörébe tartozik, ezért szerteágazó, és nem véletlen – ahogy itt el is hangzott –, hogy elég sok jogszabály, ha nem is direktben, de érintőlegesen vonatkozik a mi tevékenységünkre, és egész őszintén meg kell hogy valljam önöknek, hogy ezek a jogszabályok sok esetben nem segítik a mi munkánkat, sőt nagyon sok esetben még akár gátolhatják is, hogyha egy régebbi jogszabályról beszélünk,

egy olyan jogszabályról, amelynek a megalkotása mára az idők homályába vész, ugyanakkor pedig a mai aktualitása megkérdőjelezhető.

Ágazatunk működése hagyományosan három tevékenységből áll, ezt mondtam: termesztés, értékesítés, szolgáltatás. Hogy miért mondom el ezt még egyszer, annak nagyon egyszerű az oka. Ha az ágazatnak ezt az óriási lehetőségét, ami a zöldfelület-gazdálkodást illeti, nem használjuk ki, ha átengedjük ezt a piaci területet más termelőknek, más kereskedőknek, akkor gyakorlatilag az ágazatunk egy motorja, maga az árutermelés alapja vész el, és ha ez elveszett, akkor gyakorlatilag miről beszélünk, milyen mezőgazdasági ágazatról beszélünk, hogyha termelési lába nincsen, anélkül pedig az ágazat nem fog működni. Tehát a kettő egymást erősítve, nagyon erősítve, kiegészítve tudja biztosítani az egészséges működést.

A termék-előállítás piaci versenye óriási. Óriási kihívást jelent számunkra a holland, a dán, az olasz és a német termék. Őszintén meg kell hogy valljam, hogy lehet, hogy főleg a régebbi időszakban ezeknek az olasz, dán, holland és német termékeknek a minősége nagyságrendekkel jobb volt, mint a magyar termék piaci minősége – nem a biológiai minőségről beszélek, hanem az eladhatóságról, ami nem azonos dolog. Lehet tehát egy termék nagyon jó egy célra, de a piacon eladhatatlan, egyszerűen azért, ahogy kinéz, meg ahogy csomagolva van, meg ahogy a piacra visszük, és lehet a piacon egy termék egyébként hitvány a biológiai tartalmát tekintve, de kiválóan eladható, mert jól van csomagolva, jó a marketingje, ahogy azt szép magyarul mondják. Ez a két dolog tehát megint csak eléggé erősen befolyásol minket, és ez a verseny a mai napig megvan. Nem szabad elfelejtkezni egy apróságról, ami nem olyan apróság, hogy a piaci versenyben az ellenfeleink, ha szabad így mondanom, kerékpárral mennek, mi meg a futópályán gyalogosan állunk – Sándor Györggyel élve. Ez azt jelenti, hogy az ő feltételeik jelentősen jobbak, mint a mieink.

Én három dologgal szeretném ezt megindokolni: Az első az a történelmi hagyomány, amin ezek az országok végigmentek, többgenerációs cégekről beszélek, Magyarországon erre igen kevés lehetőség volt, tekintve, hogy a múltban, a szocializmus évei alatt a generációs cégeknek elég kis esélyük volt arra, hogy fejlődni tudjanak, még ha életben is maradtak. Ez tehát az egyik oka. A másik oka a jelenlegi piaci feltételek. Jelenleg a környező országokban, főleg az említett országokban az áfa, a terméket sújtó áfa mértéke jelentősen kisebb, mint a magyar termékeket sújtó áfa. Itt azt kell hogy mondjam, hogy a zöldségekre azonnali hatállyal 5 százalékos áfa bevezetése igényeltetik ahhoz, hogy az ágazatban egyáltalán szóba kerülhessen a piaci verseny. A harmadik dolog pedig, amiről beszélünk, az a tőke, az a tőkeigény, amit az ágazat igényel ahhoz, hogy az ágazat egyáltalán életképes legyen hosszú távon. Nem biztos, hogy ez a tőke magántőke kell hogy legyen, ez beruházási tőke, itt arról van szó, hogy a bankok megfelelő kondíciókkal tudjanak a vállalkozások számára tőkét biztosítani. Jelenleg ezek a kondíciók Nyugat-Európában adottak, egy egész néhány százalékos kamattal lehet hosszú távú kölcsönt kapni fejlesztésekre. Magyarországon ilyen tőkeinjekcióra egyelőre túl nagy esélye az ágazatnak nincsen. Van egy-két lehetőség, de ezek elég bonyolultak, és elég komoly fedezetet feltételeznek, tehát igen nehéz ezzel is érvényesülni.

Ebből is jól látható, hogy a piaci versenyben nagyon nagy a kihívásunk, illetve az ágazatnak erre választ kell adnia, erre az egyetlen értelmezhető válasz a stratégiában történik, és ennek megfelelően az erőforrásokat, a lehetőségeket és a tartalékokat kell számba venni, mérlegelni.

Most egy kis kronológiai áttekintés, hogy mi történt az elmúlt években, és akkor innentől érthető, hogy mit szeretnénk mi elérni. 2014-ben kialakítottuk az új díszkertészágazati stratégiát – most már nevezzük zöldgazdász-stratégiának! Ez az ágazati stratégia mind a mai napig megállja a helyét némi módosításokkal – ugye, ez nem egy statikus stratégia, ez egy dinamikus változó és fejlődő stratégia –, azt kell hogy mondjam, hogy a szakmai grémium, a szakmai egyesületünk minden tagja, illetve azok, akik ezt támogatják a szakma részéről, ezt folyamatosan megteszik, ez azt jelenti, hogy folyamatosan jelzéseket küldenek, bármilyen változás történik a szakmai előmenetelben.

2017. március 8-án viszont részben módosítottuk ezt a szakmai stratégiánkat, és ez az a pillanat, amikor felismertük azt, amit az előbb az AIPH-nak a 2018-as táblázatából már nyilvánvalóan látni is lehetett, hogy mekkora lehetősége van Magyarországnak a zöldfelület-gazdálkodás terén, és ennek is a díszkertészeti ágazatra nézve az előrelépést mi fogja jelenteni. Új elem a zöldfelület-gazdálkodás mint kiemelt cél, és 2018 decemberétől ennek szervezeti alapját, a szervezetünket a miniszter úr 2018 decemberétől szakmaközi szervezetnek minősítette – ami a szakmában történő mindenféle hatás tekintetében egy jelentős lépés –, ami azt jelenti, hogy gyakorlatilag szakmaközi szervezatként a piaci, a díszkertészeti piaci, a zöldgazdászpiaci folyamatokat tudjuk látni és némileg befolyásolni is. Ezt nem szabad így mondani, de mégis azt kell hogy mondjam, hogy vannak módszerek, és ezeket a módszereket folyamatosan tanuljuk az Európai Unió más országaiból, elsősorban a francia kollégáktól, hogy hogyan lehet olyan eszközöket választani, amelyekkel a mi termékeink, a mi szolgáltatásaink piaci helyzetbe tudnak kerülni a nagy versenytársakhoz hasonlóan.

A stratégia kiemelt elemei. Ezeket azért érdemes kivetíteni, mert sokszor elfelejtkezünk róla, hogy melyek azok a társadalmi kötelezettségei az ágazatunknak, amelyekért felel, és mi felvállaljuk ezeket a kötelezettségeket, és ha felvállaljuk, akkor azt gondolom, hogy joggal kérhetünk ehhez kormányzati, törvényalkotási, törvénykezési segítséget. Az első és legfontosabb, hogy az egészséges környezet alapvető emberi jog. Az egészséges környezet megteremtése több részből áll. Mi nem szeretnénk vindikálni magunknak olyasmit, amiért nem mi felelünk, de egy dologért biztos mi felelünk: hogy az a biológiai potenciál és annak a tervezése, fenntartása, ami bekerül a környezetünkbe, és, még egyszer, nem a mezőgazdasági termelésről beszélek, hanem a lakókörnyezetről, a lakott települések közötti környezetről beszélek, tehát az urbánus – nevezzük „urbánus”-nak – környezetről, ennek, a környezetnek a felelősséget, a felelősség teljes kivitelezése és szolgáltatása, ez a díszkertészágazat, a zöldgazdászágazat alapvető feladata a jövőben is. Tehát alapvető emberi jogot teljesítünk.

A település környezeti állapota, annak zölkölógiai szolgáltatása közegészségügyi kérdés. Hogyha ez nem működik, akkor az emberek nem lesznek egészségesek, sőt továbbmegyek, mi nem gyógyítunk, mi megelőzünk, és azt szokták mondani, hogy a korszerű egészségügy meg a hagyományos keleti egészségügy a megelőzésen, a prevención alapszik, nálunk pedig ugyan nem esszük és nem isszuk meg azt, amit mi termelünk, de belélegezzük azt a levegőt, meg a környezetünkben van az a növény, amely megköti a port, meg csökkenti a hőhatást akár a mostani kánikulára tekintettel, meg kellő páratartalmat biztosít a lakott területeken, tehát mindenképpen közegészségügyi kérdés. Ez ügyben egyébként az EMMI illetékes

államtitkárságával már felvettük a kapcsolatot, és elég sokszor folyt már erről tárgyalás, ugyanis a magyar népegészségügyi programnak, az új népegészségügyi programnak része kell hogy legyen a települések zöldfelület-állapota, ugyanis enélkül nem várhatjuk el a városlakók egészségét.

Szaktánk küldetése, társadalmi felelősségvállalása a zöldkörnyezetünk szakmai képviselője, megfelelő működésének biztosítása. Sok mindenről szó volt az első előadásban, ami a jogszabályi környezetet mutatja, de az egyik legfontosabb... Én egy nagyon egyszerű ember próbálok lenni, és én azt gondolom, hogy az is vagyok, én a legegyszerűbb kérdésnél állnék meg egy pillanatra. Fogok egy növényt, egy fát, és azt szeretném, hogy az azon a zöldfelületen elültetve a legnagyobb, teljesítményben a legnagyobb szolgáltatást nyújtsa, nevezzük ezt ökológiai szolgáltatásnak! Na, ezért ki felel? Aki megtermeli a jó minőségű fát, ezért felel a termelő; aki tervezi oda azt a megfelelő, alkalmas növényzetet, az a tervező; és aki majd elülteti, és később fenntartja, az a szolgáltató – nevezzük őket parképítőknak és –fenntartóknak! Ezek mind a mi szaktánkunknak a hatáskörébe esnek, ezért alapvető dolog ezeknek a szakmai képviselője – ezért ülünk most itt.

Az ország zöldvagyona, zöldfelületi vagyona az épített vagyonhoz hasonló nagyságrendű. Ez a mondat egy érdekes mondat, és érdemes rajta elgondolkodni. Nemzeti vagyonról beszélünk, a nemzeti vagyonba beletartozik az állami tulajdon, az önkormányzati tulajdon, sok esetben még talán a magántulajdon is, tehát hogy ez a zöldfelületi vagyon, amely az országban van, és van, ahol fel van mérve, van, ahol nem, itt elég sok a restancia, de azt pontosan meg tudom mondani, hogy a mértéke óriási, és megközelíti az épített vagyont, ez pedig egy hatalmas szám, ha ez nem lenne, akkor elég nagy hiányt szenvedne az ország – persze ennek sokszor nem szoktak örülni azok, akik vagyongazdák, mert akkor azt mondják, hogy még ezért is én vagyok a felelős, de végig kell gondolni, hogy ez végül is kinek a felelőssége.

Az ökológikus szemléletű települési és infrastrukturális zöldfelület-gazdálkodás, a zöldfelületi innovációk, a megváltozott klimatikus körülményekhez alkalmazkodó, egységes irányelveken alapuló települési zöldfelületek kialakítása jelenleg komoly nehézségekbe ütközik egy konkrét irányító szervezet hiánya miatt, tehát nincs most egy olyan szervezet, mint látták az első dián, hogy Agrárminisztérium, Belügyminisztérium, Miniszterelnökség, és egy olyan szervezet kéne – most nem is a minisztériummal van a probléma, hogy melyik minisztériumhoz tartozik, nem ez a lényeg, az a lényeg, hogy kellene egy irányító szervezet, amely ezt a kérdéskört egy kézben tartva ennek jogszabályi, végrehajtási feladatát kitűzve célul meg tudja tenni.

A termelés, valamint a zöldfelület-gazdálkodás kölcsönösen hatnak egymásra – erről szó volt –, ezért kívánatos, hogy a kormányzati struktúrába mint önálló terület tagozódjon be. Jelenleg minden város élén vagy település élén van egy főépítész, ő felel jelen pillanatban a zöldfelületekért is mint főépítész. Én azt gondolom, és sok főépítészt ismervén, és tényleg minden elismerésem ezeknek az embereknek, akik kiválóan értenek a szakmájukhoz, és tudják, de mégis azt kell mondjam, hogy többektől olyan visszajelzést kapunk, hogy azért a zöldfelületekhez és magához a növényhez nem biztos hogy egy építésznek kell értenie, és nem biztos, hogy ez lenne az alapvető feladata. Tehát mindenképpen igényeltetik, hogy önálló területként tagozódjon be a mi területünk valamilyen módon – hogy milyen módon, azt én most nem kezdeném el kifejteni, mert nem az én feladatom.

Az önállóság megerősítené szakmánkat, hozzájárulna a hazai termelés növekedéséhez, csökkentené az importot, könnyebben elháríthatóvá válnának a hozzá nem értő vélemények, véleményalkotók támadásai is. Azt hiszem, ez napjaink nagy problémája. Tessék megnézni, hogy a sajtó mivel van tele, és tessék megnézni a... Bocsánat, hogy most ilyen fogok mondani, és nyugodtan el lehet engem ezért ítélni, de én mondom ilyen: a méregzöldek, azok az emberek, akik merő jóindulatból, én feltételezem, hogy merő jóindulatból, a környezetért való aggodás miatt, de azért butaságokat beszélnek, ezt valljuk meg őszintén! Ez sok szakmában van így, nálunk is van ilyen, de az, hogy ennek szócsöve a média sok esetben, és felkapja, szárnyra kapja, nem is beszélve a közösségi médiáról, ahol elég zöldeket lehet olvasni néha, hát, azért azt elég furcsa dolog, de nemcsak hogy furcsa dolog, hanem nagyon kártékony. Miért kártékony? Ez azért kártékony, mert ez körülbelül azonos volumenű dolog lehet – most nagyon durva dolgot mondom –, mint hogyha én elkezdenék atomerőművet tervezni. Biztos, hogy nem kezdek el, merthogy fogalmam sincs róla, hogy hogyan kéne, meg nem is az a feladatom. Tehát azt gondolom, hogy hagyjuk meg a szakmáknak azt a területet, ami a szakmáké, és a szakmák, a szakmán belüli emberek majd egymás között lebokszolják, hogy mi a kialakítandó szakmai állásfoglalás, és ha a politikának tényleg csak egy nagyon halk és baráti javaslatom lehet, az a javaslatom, hogy a szakmai véleményt tessék meghallgatni, és az az egy szakmai vélemény a megfelelő rendszerben, mondjuk egy szakmaközi szervezet által ki van alakítva, akkor azt tessék elfogadni, mert jobb híján nincs más; vagy ha van más, akkor meg azt kell elfogadni, teljesen mindegy, de hozzá nem értő véleményalkotók nagyon nagy kárt tudnak tenni nem csak a szakmáknak, az egész országnak.

Egy kis történeti kronológia. '17. március 29-én a Parlamentben volt egy megbeszélés a zöldfelület-gazdálkodás helyzetéről, jövőjéről. Ezzel kapcsolatosan született szakmai szervezetünknek egy javaslata – azért van nagy betűkkel és zárójelben, merthogy ezzel kapcsolatosan tudunk tájékoztatást adni, amennyiben a bizottság ezt igényli, el tudjuk mondani azt a 14 javaslatot, amelyet megtettünk –, ezek a javaslatok be is kerültek a megfelelő helyre, a Miniszterelnökséghez, és azt az ígéretet kaptuk, hogy ez vagy ezek a javaslatok, hogyha a megfelelő ütemezésben kidolgozzuk a konkrét javaslatcsomagokat, akkor megvitatásra kerülnek, és esetlegesen bekerülhetnek a jogszabályalkotásba is.

'17. április 26-án volt a Miniszterelnökségen egy megbeszélés, a szakmai javaslatok átadásra kerültek.

'17. november 7-én kaptunk egy levelet, amelyben tájékoztatják szövetségünket, hogy a '18. tavaszi törvényhozási ciklusban kezdődhet a munka. A 14 javaslatból emlékeim szerint – hét vagy nyolc, nem is tudom, mennyit dolgoztunk ki, nyolcat dolgoztunk ki – nyolc javaslat került olyan állapotba, hogy az már továbbgondolható legyen. Ezek a javaslatok mind a zöldfelület-gazdálkodással kapcsolatos jelenlegi jogszabályozás módosítása, javítása érdekében történtek.

A nagy kérdés, hogy hogyan tovább, ugyanis megmondom egész őszintén önöknek, hogy ezekkel, amiket a főosztályvezető úr elmondott, tisztában is vagyunk, mert a tagjaink sorában a tájépitők és a kertépítők is folyamatosan tájékoztattak minket ezekről az úgymond településigazgatási, településtörvénykezési munkákról, de picit ennél többre lenne szükség, arra is szükség lenne – és az egész előadásnak ez az értelme ma, arra lenne szükség –, hogy ez a folyamat igazán elindulhasson. A kellő indoklást megtettem,

remélem, elegendő volt, és az lenne a kérésünk és az lenne a hogyan tovább, hogy ezeket az egyébként már elavult és számunkra sok esetben nem igazán előnyös és az ágazatunk működését jelentősen hátráltató jogszabályokat minél gyorsabban rendezni kellene, át kellene alakítani.

Egyébként amit szakmaközi szervezetként meg tudunk tenni, azt megteesszük. Szakmaközi szervezetként két dolgot tud tenni a szervezetünk. Az egyik, aminek a folyamatának a részesei vagyunk most, ez a magyar szabványoknak a módosítása, és ebben óriási segítséget kaptunk a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarától. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Kertészeti Osztálya és annak Dísznövény Alosztálya gyakorlatilag a magáénak tudta ezt a témát és feladatot, és ennek következtében elindultak olyan munkák, amelyeket egyáltalán a saját hatáskörünkben meg tudtunk csinálni. Jelen pillanatban tudomásom szerint két darab zöldfelülettel kapcsolatos magyar szabvány változtatása megtörtént, a Szabványügyi Hivatal, én úgy tudom, el is fogadta, megvitatta, elfogadta, tehát ez a folyamat elindult, a kamara ezt támogatta, én tehát azt gondolom, hogy ez a vonal nagyon jó vonal, és ezt a továbbiakban is meg fogjuk tenni. Jelenleg a zöldfelület-gazdálkodással, illetve a zöldfelületre ültethető fás szárú növényekkel kapcsolatos szabványok lettek elfogadva.

Ami még hátravan, az egy, a szaporítóanyaggal, illetve a növényvel, az ültetvényvel, jobban mondva az ültetési anyaggal kapcsolatos szabványoknak a kidolgozása, ehhez nagyon nagy segítséget kapunk, egyébként az Unióban van ilyen szabvány, az Európai Unió faiskolai szövetségének van egy szabványa, amit az Unióban, egyébként az uniós piacokon általában elfogadnak, használnak, és gyakorlatilag nincs más dolgunk, mint ezt adaptálni Magyarországon, és szabvánnyá tenni – ezt meg tudjuk tenni szakmai szervezetként.

A harmadik dolog, amit meg tudunk tenni szakmai szervezetként, az pedig szakmaközi szervezetként az úgynevezett kiterjesztési jogokkal való élés. Ez azt jelenti, hogy ha a szakma 70 százalékánál többen egy bizonyos kérdésben egységes álláspontot tudnak kialakítani – zöldfelület-gazdálkodásban erre nagy esélyek vannak egyébként, de a termelésben is –, akkor ha azt a miniszter úr elfogadja, akkor úgynevezett miniszteri rendeletben kiterjesztési joggal él, amely Magyarország területén minden szakmai szereplőre érvényben kell hogy legyen. Ez számunkra egyébként rengeteg nagy lehetőséget nyújt, ebben a kérdésben a minisztériummal egyeztetünk, az illetékes államtitkársággal folyamatos egyeztetésben vagyunk, és úgy tervezzük, hogy ebben az évben előkészítjük ezeket a kiterjesztési lehetőségeket; aztán persze természetesen ennek egy hosszú jogi procedúraútja van, bizonyítani kell azt, hogy a 70 százalékot meghaladjuk, és azt is bizonyítani kell, hogy ez reprezentatív, és ha ezt meg tudjuk tenni, akkor ezen az úton is el tudunk indulni. Tehát a hogyan tovább kérdésre ennyi választ tudunk jelenleg adni.

Megköszönöm a megtisztelő figyelmüket, és elnézést kérek, hogy ilyen hosszú időre feltartottam a társaságot. Köszönöm szépen. *(Taps.)*

Hozzászólások

ELNÖK: Köszönöm szépen, egyáltalán nem volt hosszú, a téma súlya indokolja mindkét előadásnak a terjedelmét. Köszönöm.

Tisztelt Jelenlévők! Kiváló előadásokat hallhattunk. Néhány dolgot én is el szeretnék mondani. Az egyik a zöldgazdász fordulattal kapcsolatos.

Érzékeljük azt, hogy a terület felértékelődik, hogy szükség van rá, a városaink lakhatatlanok lesznek, hogyha nem élünk ezekkel a lehetőségekkel, amelyekről itt tájékoztatást kaptunk, tehát szerintem használjuk nyugodtan, vezessük be! A legfontosabb dolgok egyike az, hogy a fogalmakat pontosan használjuk, illetve hogyha nincsen pontos fogalom, akkor alkossunk az adott területre. És az, hogy a szakmai vélemények megfogalmazódnak, különös felelősségünk, hogy a megfelelő politikai döntéshozatalba ezek beépüljenek. Van arra szándékom a mai tájékoztatókat követően, hogy itt konkrét lépésekre kerüljön sor.

Még egy dolgot szeretnék elmondani, hogy a „dísznövény” szó negatív. Igen, biztos, hogy van egy ilyen olvasata is, de azért a magyar ember, bár a magyar nép egy nomád eredetű, keleti eredetű nép, szereti a virágokat, szereti a dísznövényeket. Engedjenek meg egy ilyen példát, egy személyes tapasztalatot! Egyszer Erdélyben, Felvincen egy templomot akartunk megnézni a testvéremmel, és akkor bementünk a gondnokhoz, és a gondnok néninek gyönyörű virágos udvara volt, van, dísznövények, bukszusok, kerti virágok voltak, és gratuláltunk neki. Azt mondta, hogy ő magyar, és a magyar emberek szeretik a virágot, az udvarukon sok virág van, viszik a temetőbe, viszik a ballagásra, mind névnapra ezeket a virágokat – ellentétben a románokkal, akik egyébként ezzel a lehetőséggel nem szoktak élni. Ez tehát elgondolkodtató, hogy a nemzeti identitásban, legalábbis egyes tájain a magyar világnak, egyes részein a magyar világnak a virágoknak a kedvelése, a virágoknak, a dísznövényeknek a szeretete egy meghatározó megkülönböztető jegy is. Én tehát javaslom, hogy ezt a későbbiek során hasznosítsuk, akkor különösen, amikor a társadalmi háttérrel igyekszünk megteremteni ezekhez a dolgokhoz.

Egyébként a lakosság, én úgy látom, fogadókész a parkosításra, a dísznövényekre a zöldterület-gazdálkodással összefüggésben, még akkor is, hogyha vannak egészen extrém példák pro és kontra egyaránt.

Ennyiben akartam a vita, illetve a hozzászólások előtt néhány dologgal kapcsolatban véleményt nyilvánítani. Hogyha van kérdés, hozzászólás, vélemény, akkor az hangozzék el, azt javaslom. *(Dr. Mártonffy Béla jelzésére:)* Tessék!

DR. MÁRTONFFY BÉLA elnök (Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Országos Kertészeti Osztálya): Köszönöm szépen, miniszter úr. Mártonffy Béla, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Országos Kertészeti Osztály elnöke vagyok. Nagyon örülök ennek a mai albizottsági ülésnek, és a két előadásnak is, különösen azért, mert egy olyan kertészeti területéről beszélünk, amelynél ezt a pejoratív értelmezést, hogy egy luxustermék, már réges-régen elfelejtettük, és szeretném hozzátenni, hogy ez nagyobb, mint a büszkén emlegetett bor- és szőlőágazatunk, csak mindig egy-egy szeletét vesszük elő.

Orlói tanár úr nagyon jól felvezette ezt a kérdést, egy óriási területéről van szó, egy olyan értékről van szó, amely hogyha az agrárterületet nézzük, akkor az egyik szelete, a másik szelete a település és az egyéb dolgok, a harmadik szelete az egészségügy, úgyhogy – és a kamara részéről Lukács Zoltán urat hadd mutassam be, nyilván szintén hozzá fog szólni, ő vezeti ezt az alosztályt nálunk – hosszas beszélgetések után úgy döntöttünk, és ezt át is küldtem ide a bizottsághoz egy ilyen előzetes anyagban, hogy a zászlóra tűzzük ezt. Sok minden van a díszkertészet területén, de a kamara területén ez lesz a

zászlóra tűzve. Ezt nyilvánvalóan azért tehattuk meg, mert a kamarának több más szervezettel együtt a díszkertészekkel is van egy együttműködése.

Mit szeretnénk mi? – és ez már arra reflektál, amit a miniszter úr az előbb mondott. A kamara köztestület, mindenki kötelezően tagja, az egész ágazat minden résztvevője. Én úgy gondolom – ezt több helyen is elmondtam, de itt is elmondom, és ne vegyék gyerekes példának –, hogy a legfontosabb tevékenysége a kamarának mégis az, hogy egy tiszta, egy nyugodt környezetet próbáljon létrehozni. Én azt a példát szoktam mondani, hogy egy olyan akvárium ez, amelyben a halak és a növények akkor élhetnek, hogyha abban tiszta víz van. Nos, Lukács úr felé és Orlóci úrakkal egyetemben elkezdtük ennek a jogszabályi hátterének és az ennek az egész folyamatnak a jogszabályi hátterét is átnézni, ez nincs a végén, még nagyon az elején vagyunk, de már van egy-két sikerünk, és ebben nagyon elköteleztettek vagyunk.

A következő, amit szeretnék jelezni, hogy elindítottunk egy roadshow-t annak érdekében, hogy az önkormányzatok – és itt nagyon fontos, amit a főosztályvezető úr mondott – gondolkodásában úgy jelenjen meg a zöldfelület-gazdálkodás, mint egy hihetetlen nagy értékteremtés; éljenek a lehetőséggel, ők a megrendelők. Ha az ő fejükben másként jelentkezik ez az egész zöldfelületkérdés, akkor itt bizony jó üzleteket csinálhatunk, és a zöldség-gyümölcs mellett, ami a legnagyobb részét adja a kertészeti ügyleteinknek, ahol még bőven lehetne fejlődni, a harmadik nagyon erős láb ez a zöldfelület, illetve a díszkertészet lenne.

Még egy rendkívül fontos dolog: nem hozzám tartozik, nem is..., de nekem erről az a véleményem – egyébként most néhány külföldi úttal is meg fogjuk próbálni ezt, a kamara segít ebben a tapasztalatátvételben Európában, most mentek ki majd Párizsba, és utána ősszel pedig, ha jól tudom, Lyonban teszünk egy nagyon komoly szakmai látogatást, tehát hazahozzuk a muníciót ez ügyben, és én úgy gondolom –, hogy megérdemli ez az ország, ez a nép azt, hogy olyan városai legyenek, mint Milánó. Bocsánat, hogy ilyen külső untauglich én ezt bedobom, de azt tudom, hogy egy olyan dolgot hajtottak végre Milánóban, amely a világ csodája most – oda is el fogunk majd menni, egy egészen más kérdés az, hogy a látogatás mit ad –, de ott egy olyan szemlélet alakult ki, amely megváltoztatta a gondolkodást.

Ez a roadshow, amit említettem, hogy végigjárjuk az országot, és az önkormányzatokat meghívva – elég tartalmas, legalábbis én jó páron voltam, tartalmas volt, a Construmán is volt egy ilyen konferencia – azt célozza meg, hogy új szemlélet legyen ezen a területen, ez most folytatódni fog. Most a nyugati részt, azt hiszem, átjártuk, öt vagy hat ilyen nagyobb konferenciánk volt, most átváltunk majd a keleti országrészre, ha jól tudom – ugye, Lukács úr? –, és ez egy olyan 6-8 olyan nagy rendezvény, amely roadshow-ként talán a szemléletváltáshoz hozzájárul. És hogyha ezen túl vagyunk, akkor – és én nagyon örülök, hogy a főosztályvezető úr gyakorlatilag a kezében tartja ezt a területet (*Kolossa József széttárja a karját. – Derültség.*), reméljük, reméljük legalábbis, ha nem, akkor hozzá kell hogy tartozzon, akkor inkább így fogalmazok – el tudunk kezdeni egy olyan lépést, amelyből, meredek a szó, de akár egy mozgalom is lehet, hogy Magyarország egy zöldfelületű ország, nagyon egészséges mentálisan és egyéb szempontból is, és mit használ fel ez az ország? – ez már nem az én asztalom, ez már a kollégák asztala. Magyar alapanyagot. És ennek a kifejtése, hogy az importtal milyen kudarcaink voltak és lesznek, még akkor is, úgy gondolom, hogy itt még az érdekeket is egy kicsit félretolnám, és némi protekcionizmust alkalmaznék annak érdekében, hogy a

magyar zöldfelületi anyag kerüljön be az önkormányzatok, illetve a városi zöldfelületek alkalmazásakor. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e további hozzászólás? (*Lukács Zoltán jelzésére:*) Tessék!

LUKÁCS ZOLTÁN elnök (Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Díszkertész Alosztály): Lukács Zoltán vagyok, és elnézést a késésért! Én egy példát mondanék – úgy látom, hogy most ennek van az ideje, jó példák vannak most itt a megbeszélésen –, hogy azt szeretnénk, hogyha Magyarország eljutna ahhoz a példaértékű német zöldfelület-gazdálkodáshoz, ahol az önkormányzatok és a kertészetek, a faiskolák szoros kapcsolatban vannak, egy hosszú távú termeltetési szerződést tudnak kötni. Németországban hogyha egy város azt tervezi, hogy fasort ültet, öt évvel előtte megvannak a tervek – öt évvel előtte megvannak a tervek! Ő köt egy termeltetési szerződést egy faiskolával – amire most, ma Magyarországon csak a Főkertnek van meg a lehetősége, amelynek saját nagy faiskolája van, tehát nagyon szerencsés helyzetben van a Főkert és a főváros ebből a szempontból –, öt évre előre megköti a termeltetési szerződést, és hogyha száz darab fát szeretne ültetni, akkor 110 fára szerződik, elülteti a száz fát, a tíz fát pedig ott tartja még a faiskolában, mert hogyha bármi lesz majd a fasorral, akkor onnan kipótolja. Hogyha két kiment, mert autók nekimentek, vagy valami történt, és hét még ott maradt a faiskolában, akkor azt a hét fát elülteti valamelyik iskolába, óvodába – tehát nem fasorba –, így Németországban fasorok vannak. Ma a Főkerten kívül nincs kertészet vagy város, amely fasort tudna ültetni Magyarországon, tehát erre képtelenek vagyunk.

Még egy másik példa. A gyönyörű szép Széll Kálmán téren beterveztek 1200 magyar fajtájú törpemandulát, „Rózsaszín szőnyeg”-et, és ment a hír. Ebből egy nagyon szép magyar fajta Schmidt Gábor fajtája, talán ötven darab van Magyarországon belőle, mert nem csinál senki „Rózsaszín szőnyeg”-et, mert eddig nem kellett senkinek, majd egy tervező megálmodta, hogy jó lenne 1200 vagy 1500 „Rózsaszín szőnyeg”. Az egyik faiskolába is érkezett a hír, a másikba is, a harmadikba is, a faiskolák az ajánlatukat összeadták, kiderült, hogy itt 10 ezer „Rózsaszín szőnyeg” kellene, mert mindenki 1500-ról kért ajánlatot, ugye? Kiderült, hogy nem lehet „Rózsaszín szőnyeg”-et ültetni, mert nincsen, tehát egy darab sem lett elültetve. Nagyon jó magyar fajta, kiválóan bírja, a Kárpát-medencében született, nagyon jó képessége van a teleknek meg a száraz nyaraknak az elviselésére is, de nem tudtuk.

A közbeszerzési törvény gyakorlatilag, én úgy tudom, ma ezt nem is teszi lehetővé, ilyen nagy beruházásoknál valahogy megoldani azt, hogy egy hosszú távú zöldfelület-gazdálkodással előre fel tudjanak készülni a magyar faiskolák. És nem szeretünk külföldről növényeket behozni. Több oka van ennek a dolognak, az egyik, hogy a mi zsebünket szeretnénk teletömni, nem a külföldi faiskoláknak a zsebet szeretnénk teletömni, akármennyire illik vagy nem illik ezt kijelenteni, ez így van. Tehát ha muszáj, muszáj, de szeretni nem szeretjük semmiképpen sem.

Hogyha a zöldfelület-gazdálkodás három paripája – mert mind a három jó állapotban van még, a tervezés is, a kivitelezés is, a faiskola is jó állapotban van még, ezek szanaszét szaladgálnak ma, az egyiknek a gyeplőjét ott tartják kézben, a másiknak ott tartják, a harmadiknak ott tartják kézben – egy irányba tudna menni, akkor ma még a szakma olyan állapotban van, hogy

egy példaértékű zöldfelület-gazdálkodást lehetne megszervezni Magyarországon, amilyenre készül most, én nem tudom milyen város, vagy Milánó függőleges erdői, vagy nem tudom, sorolhatjuk a példákat, talán Bécs tervez valami hatalmas faültetést, vagy nem tudom én (*Dr. Mártonffy Béla: Igen, igen!*), azt küldted át. (*Dr. Mártonffy Béla: Azt küldtem át, igen.*) Forr a... Lyon példaértékű zöldfelület-fenntartása, környezetkímélő zöldfelület-fenntartása tényleg világszínvonalú. Tehát erre most még alkalmasak vagyunk.

Én magam úgy látom, attól félek, hogy ha ezek a folyamatok továbbra is így mennek, tehát hogyha a zöldfelület-gazdálkodásnak a különböző ágait különbözőféleképpen szervezzük, akkor nem lesz esélyünk erre. Az önkormányzatoknak fogalma sincsen a zöldfelületi vagyonról, fogalma sincsen, pedig van egy kötelező leltár. A nyolc kidolgozott javaslatunk közül az egyik a „Z” lap, szerintem tíz perc alatt lehet módosítani, hogy a „Z” lapba bekerüljenek azok a zöldfelületi elemek, amelyek valós értéken fel tudják mérni a zöldfelületi vagyonelemléteket. A faszor nincs benne a „Z” lapban, tehát azt csak le kellene számolni, hogy egy városnak hány darab fája van, ez tíz perc, és lehet értékelni, ezt tíz perc alatt lehet módosítani. Tehát nem tudjuk, hogy... Ha nem tudjuk, akkor nem is tudunk zöldfelület-gazdálkodni, tehát itt tartunk.

Én azt gondolom, hogy nagyon kis munkával hatalmas lépéseket lehetne elérni, és akkor azt gondolom, hogy mind az ágazat, mind a városi zöldfelületek, mind a..., tehát hatalmas eredményt lehet elérni. Most én ezt látom ez ügyben, és minden errefelé mutat, tehát a csillagok úgy állnak, hogy ezt meg lehet lépni most. Az Agrárkamara segítségével, a szakmaközi szervezetté alakulás, a jól szervezett szakma, tehát könnyen irányítható most a mesterség, én tehát azt látom, hogy egy kicsikét tempózni kellene. Köszönöm a lehetőséget.

ELNÖK: Köszönöm. Csak egy csatlakozás ahhoz, hogy nem tudják az önkormányzatok, hogy milyen érték ez, illetve hogy milyen érték lehetne, vagy hogy milyen érték van a birtokukban. Én egy jó darabig voltam polgármester, és a karcagi önkormányzatnak saját csemetekertje volt. Vitatható, hogy mennyire voltunk eredményesek abban, hogy a Főtér szép legyen, mert van, akinek tetszik, van, akinek nem tetszik, de nem is az a lényeg, hanem polgármesterek voltak ott, és mondták, hogy tényleg milyen jó, meg biztos sokba kerül, mondtuk, hogy van ennek egy ára, de nyilván saját előállítással több évre előre tervezve azért sok minden megoldható. Ott csak példaképpen mondtam, hogy volt valamilyen kis növény, már nem tudom, milyen növény, egy cserepes kategóriában 1500-2000 forint, kinn háromszor akkora volt, nyilván sokkal többet ér, és akkor az egész park végig volt vele ültetve. Tehát hihetetlen értékek, több milliós értékek, több tízmilliós értékek vannak egy ilyen parkban, és erre tényleg fel kell hívni a figyelmet. Amik tehát itt megfogalmazódtak, hogy legyen leltár, mérjük fel, hogy milyen érték van, az azért is hasznos, mert utána a döntéshozók, akár a helyiek, akár középszinten, megyei szinten a döntéshozók akkor szembesülnek azzal, hogy ezek milliárdos kategóriát jelentenek mondjuk egy megyei jogú városnál, vagy több milliárdos kategóriát, és nyilván ez a fenntartásukat és a megmaradásukat is befolyásolja, hogyha éppen be akarnának építeni valamit. Teljesen egyetértek tehát azzal, hogy nincs igazán képen még itt a döntéshozói kör, és a

társadalom sem igazán, hogy pláne a klímaváltozás körülményei között milyen nagy értéket jelent az ápolat és jó karban lévő zöldterület, zöldfelület.

Vannak-e további hozzászólások? (*Hegedűs Gábor jelzésére:*) Tessék!

HEGEDŰS GÁBOR ügyvezető (Magyar Díszkertészek Szövetsége): Hegedűs Gábor, a szakmaközi szervezet ügyvezetője vagyok. A szakmaközi szervezet szeretné felajánlani a segítségét a települések önkormányzatainak, hogy a zöldfelületeik felmérését, ápolását, fejlesztését szakszerűen meg tudják csinálni, ebben mind a tervezők, mind a fenntartók, mind az építők, mind a természetők segítséget tudnak nyújtani. Ez egy olyan ismeretanyagot jelentene, amihez hozzá tudnak nyúlni a zöldfelületekkel foglalkozó szakemberek, és egy alapsomagot össze lehetne állítani, hogy hogyan kéne gondolkodjanak, hogy értékesek maradjanak a zöldfelületeink, és növelhetőek legyenek. És szeretnénk majd felajánlani egy minősített listát a tervezőkről, a faápolókról, a kivitelezőkről, a fenntartókról, amelyekről a szakmai szervezet biztosan tudja állítani, hogy jó minőségben, első osztályú minőségben tudják a feladatukat megoldani. Ebben szeretnénk mindenféle segítséget megadni mind a településfejlesztéshez, mind az agrárkamarának, mind a Miniszterelnökségnek, mind a minisztériumnak. Köszönöm szépen a lehetőséget, hogy hozzászólhattam.

Elnöki összefoglaló

ELNÖK: Köszönöm. (*Közbeszólások: Köszönjük!*)

Köszönöm a hozzászólásokat, nem látok több jelentkezést. Akkor megpróbálom összegezni az elhangzottakat.

Az egyik dolog az, hogy egy fordulat előtt áll ez a terület, amely komoly perspektívával kecsegtet. Egy jelentős ágazatról van szó, egyetértek azzal, hogy lényegesen nagyobb, mint például a szőlő-bor ágazat vagy a kisállat-, a nyúl-, s a többi, vagy a méhészet vagy a kiskérődző-ágazat, tehát sokkal több érték, nagyobb foglalkoztatás, nagy szakmai háttér az, amire tudunk támaszkodni. Ez egy jó kiindulópont arra, hogy a zöldfelület-gazdálkodásban, a zöldterületeknek a fejlesztésében az elkövetkező években egy igazi áttörés legyen, ehhez nyilván az szükséges, hogy valamennyi szereplő, a jogalkotás, a jogalkalmazás, az ágazati szereplők együtt mozogjanak. Ezért én akként összegzem az elhangzottakat, hogy mindenképpen célszerű az, hogyha a Mezőgazdasági bizottság a kormányzati képviselőkkel együtt áttekinti a szabályozás jelenlegi helyzetét, felmérve azt, hogy miképpen lehet egy egységes rendeleti háttérteret megteremtteni, amely nyilván több érintett tárca közreműködésével és az adott felelősök meghatározásával történhet. Ennek a koordinálására a megfelelő apparátusok rendelkezésre állnak, tehát egy egységes rendelet, azt hiszem, mindenképpen megkönnyíti azt, hogy az ágazati szereplők boldoguljanak, illetve azt, hogy egy olyan irányító szerv, amely összehangolja az itt folyó munkát az önkormányzatok, az állami szereplők, a termelők, a termelők szervezetei, a szakmaközi szervezet között, szintén elősegítheti azt, hogy itt éljünk a lehetőségekkel.

Az érdeklődés, a piaci érdeklődés komoly, a politikai klíma is komoly háttérteret jelent szerintem, tehát egy befogadó háttérteret jelent, hogyha ezzel tudunk élni, akkor az az ágazat valamennyi szereplője számára hasznos lehet az elkövetkező években. Én ekként összegzem az elhangzottakat, és így fogjuk tájékoztatni az Országgyűlés Mezőgazdasági bizottságát.

Az ülés berekesztése

Köszönöm a részvételt, a kiváló előadásokat és a hozzászólásokat. Mindenkinek kellemes napot kívánok! Ezennel az ülést bezárom.
(Közbeszólások: Köszönjük szépen.)

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 07 perc)

Dr. Fazekas Sándor
az albizottság tagja

Jegyzőkönyvvezető: Molnár Emese